

Leka för *livet*

Barns rätt till att leka är för oss i Sverige en självklarhet och inget vi kanske dagligen reflekterar över. I andra delar av världen, som till exempel i Sydafrikas kåkstäder, är läget dock helt annorlunda. Dessutom är tron på häxkraft ett vanligt fenomen i Sydafrika, något som får förödande konsekvenser för barn och ungdomar.

AV JOHANNA S FRANCKE & PROJECT PLAYGROUND FOTO PROJECT PLAYGROUND

PROJECT PLAYGROUND
FINNS PÅ PLATS I VÅR
MONTER PÅ UNDERBARA
BARN MÄSSAN DEN 3
OKTOBER!

»I de flesta svenska hem är barndom något som ses som en naturlig del av en människas liv, ett stadium alla går igenom. Men så är inte fallet; barndom skapas av de vuxna runtomkring ett barn«

Project Playground, en ideell hjälporganisation som driver ett fritidsaktivitetscenter i Langa i Sydafrika, brinner för barns rätt och behov av att få leka och vara barn. Organisationen menar att lek är barns sätt att fly en svår verklighet, att bearbeta jobbiga tankar eller känslor, samt ett sätt att kommunicera med andra barn runtomkring sig.

Under lek och aktivitet får barnen inte bara en paus i vardagen, de lär sig även viktiga färdigheter som de behöver i livet. Eftersom Project Playground erbjuder organiserade och strukturerade aktiviteter har de även en trygghet i en regelbundenhet och finner tillit i sina ledare.

- Till oss kommer många barn vars familjeförhållanden är så grymma och tuffa att många svenskar har svårt att föreställa sig hur svårt barn faktiskt kan ha det.

Det här säger Frida Vesterberg, en av grundarna av Project Playground.

Dock, förklarar Frida, är de unga människor som är med i Project Playground glada, energifyllda och har lätt till skratt - på ytan är de som vilka barn som helst.

- Men många har ömtåliga och sköra ytor och tvingas bära på tunga bördor, bördor som inget barn ska behöva ha på sina små axlar.

I de flesta svenska hem är barndom något som ses som en naturlig del av en människas liv, ett stadium alla går igenom. Men så är inte fallet; barndom skapas av de vuxna runtomkring ett barn, menar Frida Vesterberg.

- Vi har många barn som inte får tillfälle, att bara vara barn då de måste ta hand om sina småsyskon, städa, laga mat, göra ärenden, ta hand om sjuka föräldrar och så vidare. Många barn lever med en äldre släkting då mamman kan ha gått bort eller av olika anledningar såsom alkoholmissbruk, inte kan ta hand om sina barn. Rollerna i hemmet kan ofta bli omvända och barnen tvingas ta hand om den äldre släktingen.

Frida menar att emotionellt kan ett barn berövas barndomen då de tvingas oroas sig för nästa mål mat, om mamma är full ikväll också, de oroar sig på vintrarna om hur de ska hålla sina småsyskon varma, de oroar sig över sin mamma som blir slagen av pappa och så vidare. Detta resulterar i traumatiska upplevelser och tankar, de tar på sig en vuxens ansvar och får svårt att fokusera i skolan. På Project Playground får de en chans att vara barn, de lär sig att vara en god kamrat, de får ett varmt mål mat och dörren till kuratorn är alltid öppen. Project Playground gör hembesök och vid behov tar de in hela familjer för vägledning och konfliktlösning. "Vi är barnens stöttepelare", säger Hazel Gocini, kurator på Project Playground.

Ett annat stort problem som för oss här i Sverige kan låta näst intill överkligt är den utbredda tron på häxkraft i Sydafrika.

De flesta vuxna är så övertygade om att häxor existerar att de "för över" tron till sina barn. Precis som i svenska barnböcker tror man att häxor är gamla gummor med kutrygg och rynkor, förklarar Mapanya Sogoni, platschef på Project Playground-center i Langa.

- Det farliga med tron på häxkraft är att människor inte behöver ta ansvar för sina handlingar, fortsätter Mapanya. Om ditt barn inte får bra betyg i skolan eller inte blir godkänd skyller man ofta på att det ligger en förbannelse över barnet.

Detta gör att vuxna inte känner ansvar att hjälpa till med läxor eller vara inblandade i barnets skolgång. Denna övertygelse förs såklart över till barnet som även hon/han kan tappa intresset eller tron på att hårt arbete ger goda resultat. Project Playgrounds roll är att bryta detta mönster och erbjuda barnen en meningsfull fritid, vilket innebär allt från roliga aktiviteter, läxläsning och utflykter till psykologiskt stöd och en vuxens trygghet. På så sätt kan de ge dem en drägligare tillvaro och chans till en ljusare framtid.✿

